

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 4. Tempus meum nondum advenit. Sic est omni negotio tempus &
opportunitas, ut nisi adsit tempus & opportunitas, vix ullum fiat negotium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

ut brevi spatio longorum merita temporum possis colligere, dum quidquid impurum in nostras actiones posset incidere, sic defocatur & excoquitur, nihil ut superfluum in opere non sanctum, non pretiosum, non ditiosum in conspectu Domini. Hoc est aurum ignitum probatum quod suadetis emere ut locupies fias. Hoc est aurum quod super idem fundamentum edificatur, cui scenum alioquin & stipula simul cohærent. Hæ sunt divitiæ salutis, sapientia & scientia de quibus & Propheta & Apostolus, qui sic expressis affirmat verbis, tempus redimi, & sapientes ab insipientibus hoc interno sci nomine.

Hæc est vis summa, qua præteritum possis revocare tempus, quæ metiri possis ventum, & ignem ponderare; quæ tria quondam Eisdæ ab Angelo sunt propolita, tanquam ea quæ essent extra omnem efficientiam posita. Sic enim fervor præteritum revocat tempus, cum lacuna replentur illorum mensium quos Scriptura vocat *vænos*; replentur autem cum fervor geminat opera, non tam numero quam valore & merito. *Suscipit de manu Domini duplicia pro omnibus peccatis suis.* Metiris autem ventum

cum ad unum quodque momentum quo aërem spiras, inspiras operi meritum. Ignem denique ponderas cum tanta fervoris habetur ratio, ut pro singulis ejus gradibus agendi meritum crescat & præmium. Sic præclare sanctus Hieronymus in Apostoli Verba: *Redimentes tempus, quoniam dies mali sunt: Quod in diebus malis est, inquit, quodammodo immutamus illud, & dies malos in bonos vertimus, & facimus illos non præsentis sæculi sed futuri.*

O quam proinde sapienter Sapiens: *In omnibus operibus tuis esto velocis, & omnis infirmitas non occurret tibi.* Non ægrotabis illa ægitudine animi qua in diversa distrabaris, & qua distractus vix aliquid agas aut agendo merearis. Non occurret ficta infirmitas corporis, quasi non id possis operari quod occurrit. Non infirmitas animi quasi nolis aut nescias; Non infirmitas ipsius operis quasi fatiscas operando; Nulla denique tibi occurret infirmitas, quia velocitate & fervore sic roboratur animus, ut licet etiam infirmaretur, non desineret operari, & tunc vel maxime diceret: *Cum infirmor, tunc potens sum.*

Vide Feria 4. infra Hebdomadam Paschæ. 2. Cor. 12.

FERIA QVARTA.

DE OCCVLTIO CHRISTI INGRESSU IN CIVITATEM JERUSALEM,
AD DIEM FESTUM,
SCENOPEGIÆ.

ET DE OPPORTUNITATE TEMPORIS
OBSERVANDA IN NOSTRIS
ACTIONIBUS.

Tempus meum nondum advenit. Joan. 7.

VERITAS PRACTICA.

Sic est omni negotio tempus & opportunitas, ut nisi adsit tempus & opportunitas, vix ullum fiat negotium.

RATIO EST. *Quia vix aut ne vix ullum fiet negotium nisi fiat illud quod intendit Deus. Sed nisi omni negotio adsit tempus & opportunitas, non fiet illud negotium quod intendit Deus. Ergo sic est, & sic servari debet omni negotio tempus & opportunitas, ut nisi adsit tempus & opportunitas, vix ullum fiat negotium.*

Hayneufue Pars quarta.

I. PUNCTUM.

ERAT in Galilæa Dominus cum loqueretur & ageret quæ supra commemorata sunt, jamque instabat Festum quod apud Judæos Scenopegia dicebatur, sic & fingendis dicta tabernaculis, ut præceptum erat Levitici vigesimo tertio, idque in finem Septembris, vel Octobris initium, incidebat. Tunc verò propterea Judæi omnes adibant Jerosolymam, celebraturi festum, & in templum sua delaturi sacrificia, quia ne-

L fas

fas erat alibi sacrificare; cumque jam eò pergerent è Galilæa, Cognati, Assines, Concives & alij qui dicuntur in Evangelio fratres Domini; ipsum convenerunt de itinere simul conficiendo, dixeruntque ei: *Transi hinc, & vade in Iudæam ut & Discipuli tui videant opera tua qua facis. Nemo quippe in occulto quid facit, & quærat ipse in palam esse: si hac facis, manifesta te ipsum mundo. Neque enim fratres ejus credebant in eum. Dicit ergo eis Iesus: Tempus meum nondum advenit: tempus autem vestrum semper est paratum. Non potest mundus odisse vos, me autem odit, quia ego testimonium perhibeo de illo quod opera ejus mala sunt. Vos ascendite ad diem festum hunc; ego autem non ascendo ad diem festum istum, quia meum tempus nondum impletum est. Hac cum dixisset, ipse mansit in Galilæa. Ve autem ascenderrunt fratres ejus, tunc & ipse ascendit ad diem festum, non manifeste, sed quasi in occulto.*

Ecl. 8.

Ex quibus Evangelistæ verbiis: hoc inter alia diligenter observandum est, quanti Dominus faceret quod Sapiens dixerat: *Omni negotio tempus est & opportunitas*: quia scilicet nondum advenerat tempus illud, quo gloriosissimè Ierosolymam erat ingressurus: quidquid fratres dicebant, noluit tempus antevertere, sed quasi plebejus & incognitus civitatem intravit. Cum autem illud obtrigerit tempus quod prædictum est à Prophetis de illo nobili & magnifico ingressu, quando procedet ei obviam tota Ierosolymorum Civitas; non deerit tempori, & quidquid tum discipuli contra possint objicere, de malevolo in ipsum Iudæorum animo, non desistet ire quòd eum tempus vocabat. Sic nos itaque sacris ejus vestigiis insistentes discamus sua esse cuiusque negotio sparia, discamus cuncta suo metiri tempore, discamus omni negotio sic esse suum tempus & nativam opportunitatem, ut nisi adsit tempus & opportunitas, vix ullum fiat negotium.

Joan. 13.

Ratio non est vulgaris, & valde consideranda est, quia videlicet vix, aut ne vix unquam ullum fiet negotium nisi fiat illud quod intendit Deus. Nam quodeunque fiat negotium, si pro nullo Deus illud habeat, si non illud prober & remuneret, nullum censeri debet tale negotium licet negotianti sit opportunum & utilitate quadam temporali fructuosum: quia tamen homo non sibi negotiari, non sibi debet vivere, sed Deo suo; si quid laborat aliud & si quid negotiatur & vivit aliud quam Deo Creatori suo, non laborat nec vivit, non est illud laborare & vivere, nihil

est agere, nihil operari, nihil negotiari. *Quid hic stas tota die otiosi; merum est otium, quodeunque tempus non transactum in vinea Domini, Viri sanguinum & dolosi non dimidiabunt dies suos. Viri profecto sanguinum non dimidiabunt dies suos, quando post multum fufum sanguinem sanguis ipsorum funditur: quando post multos ab ipsis occisos & ipsi ante tempus suum occiduntur: sed dolosi qui nempe velut dolo, sibi & non Domino vivunt, non dimidiabunt alio festu dies suos, quia quicquid sibi sic vivunt & non Domino, perinde planè est ac si non viverent, nihil coram Deo recensetur, nisi ut quæ pravè acta sunt puniantur. Quæ pro nihilo habentur, eorum anni erunt. Sicut enim qui è Deo totum impendit, consummatus in brevi, explevit tempora multa: sic qui se Deo subtrahunt, qui aliud quam intendit Deus; laborant & negotiantur, licet centum sint annorum, pueri tamen & quasi nullius habentur ætatis. Sic duobus tantum annis Saül regnasse in Israël Scriptura memorat, cum tamen aliunde constat regnasse quadraginta. Sed duobus tantum rectè convenit cum Deo, & hi tantum anni numerantur, quasi quod alio tempore fecerit, nihil fecerit cum non illa effecerit quæ volebat & intendebat Deus. Pa filij desertores, dicit Dominus, ut faceretis consilium & non ex me; & ordixerunt telam: & non per spiritum meum. Nihil potest dici expressius sive ad intelligentiam propositionis, sive ad rei gravitatem.*

II. PUNCTUM.

SED nisi omni negotio adsit tempus & opportunitas, non fiet illud negotium quod intendit Deus.

Licet enim sit idem in substantia, non est tamen idem in circumstantiis, quæ sæpenumero tantum valent apud Deum, ut his mutatis mutetur opus, nec sit illud quod intendebat Deus, quia non simpliciter tale intendebat in substantia, sed tali oblatum modo, tali loco & tempore. *Vi probetis*, inquit Apostolus, *quæ sit voluntas Dei bona, beneplacens, & perfecta*, id est, ut supra diximus, quæ sit voluntas in substantia in modo & in fine.

Sicut itaque non sufficeret ad voluntatem Dei complendam si quis id quidem faceret quod vult Deus, sed alio sine quam velint: planè non sufficit si alio faciat modo, quia de voluntate Dei est ut supponimus tam iste modus quam

quàm finis & quàm substantia negotij. Unde idem Apostolus, *statis perfecti & pleni in omni voluntate Dei*. Et rursum, *impleat omnem voluntatem Bonitatis*. Id est, quidquid ex se primò & antecedenter decrevit bonitate sua tam in substantia quam in modo.

Quod ita planè verum est, ut si modus ille desit in re alioquin imperata, tunc Deus neget se rem imperasse. *Cum venisset*, inquit, *ante conspectum meum, quis quis servit hac de manibus vestris?* Certè si de substantia rei ageretur, ipse est qui hæc de ipsorum quærebat manibus; agitur nempe de sacrificiis ex lege ordinatis; sed quia corde impuro & profano illa offerebant sacrificia, perinde dicit se non ea quæere, ac si omnino non quæreret, quia non quærebat ea quali modo offerebant. Sic si obtulissent alio loco & tempore quam quibus erat præscriptum, quis dubitet, quod non ea fuissent sacrificia, non ea munera, nec opera, neque sacra negotia quæ Deus intendebat? *Auferre ista hinc, & nolite facere domum Patris mei, domum negotiationis.*

Quid est quod velit Dominus ista auferri, cum ea tantum essent quæ ad sacrificia vellet offerri? Nonne licet vendere quod licet emere, & nonne id illis emendum vel aliunde comparandū erat, quod erat sacrificandum? Sed quia fortè locus aut tempus rei vendendæ non observabantur, aut licet suo loco & tempore res vanales exponerent, illi avaro quodam animo in rebus istis dividendis & emendis negotiarentur: totum istud negotium sic infectum erat & perversum, vel licet negotium alioquin esset permissum aut imperatum; prout tamen gerebatur, vitium erat, nec certè istud erat quod intendebat Deus. *No offeratis ultra sacrificium frustra*. Id est, tali oblatum modo.

Quæ cum sint universim dicta de omni circumstantia, ùm particulatim de tempore sic intelligi debent, ut quod negotium suo peractum tempore, negotium esset salutis animæ, negotium esset vitæ æternæ, negotium esset divinæ gloriæ; negotium erit avanitiæ vel superbiæ, vel cuiusvis demum concupiscentiæ quæ factum est ut perverteretur tempus negotij; Et ipsa perverso tempore perverteretur negotium, nec esset illud quod vellet Deus, non tantum quia non est peractum suo tempore, sed quia ratio propter quam non est ita peractum, est inordinatus animus, unde & ipsum totum negotium depravatur. Quod certè est attentius considerandum, nã in e contra iniunt quæ rem valde illustrent.

Primum est instituti violatio temporis quæ per se sola sufficeret, ut à Deo negotium improbaretur. Cum enim ipse negotio tempus & opportunitatem ascripisset, certè offendi potest quod tu libertate abusus tua, non conditum ab eo tempus acceperis, sed illi potius diem & horam condicere videaris. Putasne tum illi Deus interfuerit intemptivo negotio? Si autem abfuit, quale putas negotium? Hæc fuit Bethulitarum audacia, qui cum quinque dies expectando Divino auxilio præfixissent, Sapientissima Judith sic eos arguit: *Et qui estis vos qui tentatis Dominum? Posuistis vos tempus miserationis Domini, & in arbitrium vestrum, diem constitistis et.*

Deinde verò quod considerandum venit, est ipsa causa præcipitatio negotij, nempe animus inordinatus, moræ impatiens & disciplinæ, suo serviens genio, & suas sibi potius rationes proponens quàm divinas, aut suas potius temporales & caducas, quàm spirituales & æternas rationes, quæ cum sit negotiantis seu operantis pravitas, quid mirum si Deus opus improbet, & negotium aversetur? *Stultè egisti: nec custodisti mandata Domini Dei tui quæ præcepit tibi*. Sic & plura Samuël Saulli, qui paulò citius anticipat horam vel sacrificij vel congressus bellici.

Tertio denique talem perversi animi pravitatem in opus ipsum redundare necesse est, & quæ præcipitatio fuit temporis, erit & operis: Quæ causa fuit cur non servaretur tempus, causa erit cur non certus servetur modus, cur non rectus præfigatur finis, cur non integra conferatur perfectio, sicque opus deteratur & depravetur, ut jam mirum non sit cur non sit opus & negotium quod intendebat Deus.

Non est tale jejunium, non est tale obsequium, non est tale negotium quod elegi.

III. PUNCTUM.

SIC est igitur omni negotio tempus & opportunitas, ut nisi adsit tempus & opportunitas, vix ullum fiat negotium; Quia non fiet negotium quod intendit Deus, & aliud quodcunque negotium tam verè nullum est, quam verè nihil æstimare licet. Christiano quod non probat Deus. Pondus & statera iudicia Domini sunt, & opera Proverbia, ejus omnes lapides succuli. Hoc est, tanti res valent, tanti sunt ponderis & valoris, quanti Deus eas facit & æstimat. Et opera ejus sive quæ facit sive quæ approbat, sive quæ facit solus, sive quæ

- nobiscum operatur, omnes sunt lapides sacculi, sunt ipsa pondus & statera. Nam olim pondera erant lapidea & in sacculis circumferebantur: petinde est itaque ac si diceretur, sicut id omne quod Deus operatur, pondus est, seu in mensura & numero & pondere dispositum, ita vult operemur non ex libidine & humano nostro sensu, sed ex Divina regula certoque rebus ac negotiis indico pondere, quale est tempus, locus, & modus, *Ve omnia hæc esse & secundum ordinem fiant in nobis.*
- I. Cor. 14.* Minime dubitas quod quidquid est inordinatum, probari Deo non possit: dubitasne verò quod quidquid est extra tempus, non sit ordinatum? Vide revolve iterum atque iterum quæ cuncta suis distinxit spatiis & temporibus, an si tempus suum non servarent, possent servare suum decus, suum nitorem, suamve illam quam impertiunt hominibus utilitatem? *Tempus est,* inquit, *flendi, & tempus ridendi;* Sit verò aliquis qui flendi tempore rideat, & dum ridendi est tempus, fleat: quid invenustius quid inordinatius? Qui belli tempore pacem sectetur, nonne ignavus censeatur, aut qui tempore pacis, bellum excitet, quid nisi perturbator audiat? Quid silentio pretiosius, quando est scilicet tempus tacendi; nam quando loquendi tempus est: *Va mihi,* dicit Propheta, *quia tacui;* Et Sapiens: *Mala aurea in lectis argenteis, qui loquitur verbum in tempore suo;* *EX ore autem fatui reprobitur parabola, non enim dicit illam in tempore suo;* Quasi diceret, & in hoc cognoscetur fatuus quod non loquatur suo tempore; & quidquid

præclarum loquatur, quasi nullum esset, contemnitur. Adeo refert ad hominis & ad ipsius commendationem operis si quid agat suo tempore, ut inde sapiens vel fatuus indicetur. Sic & paulò ante dixerat: *Sapiens tacebit usque ad tempus; lafcivus autem & imprudens non servabunt tempus.* *Ibid.*

Quamobrem adverte diligenter, & quod de loquela notum est, sic de alia quavis actione generatim hoc ipsum notificat sanctus Gregorius; *Non enim, inquit, vos eadem semper est virtus, quia per momenta temporum sepe merita mutantur actionum; unde fit, ut cum quid bene agimus, plerumque melius ab eius actione esse mus, & laudabilis ad tempus deserat quod in suo tempore laudabiliter mens tenebat, Et nonnullis interjectis: Plerumque enim virtutis cum indiscreto tenetur, admittitur: cumque discretè intermittitur, plus tenetur. Nec mirum si in incorporeis intelligimus quod agi & in corporeis rebus videmus. Ex studio namque arcus distenditur, ut in suo tempore cum utilitate tendatur. Quod si otium relaxationis non accipiet, ferendi virtutem ipsi usum tensionis perdit.* *L. 11. Mor. 1. ad cap. 31.*

Quando autem non aperitè liquet de opportuno tempore, satis est ut quantum ex ratione liquet tempus observemus; nec permittamus Concupiscentiarum tum de re dubia decernere, sed Rationi iudicium relinquamus, ut discretè monet sanctus Ambrosius: *In omni actu vitæ id cavere debemus, ne rationem nimis animi motus excludat. Sed tenemus Censui locum.* *L. 1. Of. 6. 22.*

FERIA QUINTA.
DE VERBIS CHRISTI IN TEMPO,
ET DE DIVINA VOLUNTATE POTISSIMUM
SPECTANDA IN NOSTRIS
ACTIONIBUS.

*Si quis voluerit voluntatem ejus facere, cognoscet de Doctrina, utrum
ex Deo sit.* Joan. 7.

VERITAS PRACTICA.

Si non agis quod velit Deus, hoc unum infame habes, quod respondeas: Nolo, Non placet.

RATIO EST, Quia si non agis quod probè scie esse agendum, quod facile potes, & quod jure

legitimo debes, hoc unum est quod respondeas, nolo.

Sed si non agis quod velit Deus, non id agis quod probè scis esse agendum, quod facile potes, & quod jure legitimo debes.

Ergo hoc unum est quod respondeas, Nolo; Quod quàm sit infame & infandum nonno jam vides?
I. PUN.